

PANTERAO PANTERAO, pseudoniem van
Herman van den Reeck.

PAQUAY, Jan B. (Tongeren 17 januari 1878 – Werchter 17 november 1936).

Volgde middelbaar onderwijs aan het Jozefietencollege te Tongeren, studeerde filosofie en theologie respectievelijk te Sint-Truiden en te Luik. Paquay werd tot priester gewijd in 1900. In 1920 promoveerde hij te Leuven tot doctor in de zedenkundige en geschiedkundige wetenschappen. Paquay was leraar aan het **Klein Seminarie van Sint-Truiden** (1899-1902), kapelaan in Elen (1902-1906) en Tongeren (1906-1915), pastoor te Heusden (1915-1923) en deken te Bilzen (1923-1936). Voor de Eerste Wereldoorlog was hij betrokken bij de inrichting en uitbouw van caritatieve en later van de christelijke Sociale Werken in **Limburg**; tijdens zijn onderpastoraat te Tongeren was hij actief lid van de Comité des Hommes d'Œuvres, tijdens zijn Heusdense periode bij de aankoop van gronden voor de bouw van werkmanswoningen.

Door zijn betrokkenheid bij de stoffelijke welvaart van de kleine man toonde hij ook belangstelling voor de taal van het gewone volk. Vooral zijn verblijf te Bilzen, waar reeds een uitgebreid Vlaams gezelschapsleven bestond, gaf Paquay de gelegenheid zijn Vlaamse gevoeligheden te uiten. Als priester kon hij niet al te openlijk voor die gezindheid uitkomen; zijn talrijke artikels in *De Bilzenaar*, die al te zeer afweken van de officiële bisschoppelijke standpunten, verschenen dan ook anoniem.

Met steun van Paquay werd met Pasen 1930 te Bilzen een **Guido Gezelle**-viering op het getouw gezet, onder het motto "En vrij van elke band is Vlaanderland". Het wou in feite een AKVS-manifestatie zijn maar werd wegens de veroordeling van het AKVS door de bisschop van Luik, **Louis-Joseph Kerkhofs**, om tactische redenen niet onder die naam ingericht. De Gezelle-viering was een succes. In 1931 sprak Paquay op een kantonale vergadering van de studentenbonden "vurige woorden" over de V.B., "met 't edele doel Leuven en Luik weerom te verbinden". Het mocht niet baten: het AKVS kon zich niet redden.

Bij de gemeenteraadsverkiezingen van 1926 gebruikte Paquay zijn invloed om kandidaten te werven voor de lijst van Pieter Bollen, de lijststaandevoerder van een sterk Vlaams getinte lijst. Op die manier hielp hij de lijst-Bollen aan een zege tegen deze van de "Nationalistes belges" met Lambert Thans als voorman.

WERKEN: Artikelen in *Ons Limburg* (1922-1923); *De Bilzenaar* (1926-1935); – *De katholieke Vlaamse Studentenbeweging in Limburg tijdens de XIXe eeuw*, 1931.

LITERATUUR: *Hulde aan deken J. Paquay door het Verbond van Vlaamse Kringen van Bilzen*, 1925; – J. Nulens, 'In memoriam J. Paquay', in *Limburg* (1936-1937), p. 110-121; – L. Vos, *Bloei en ondergang van het AKVS*, 2 dln., 1982; – L. Vints, P.J. Broekx en de christelijke arbeidersbeweging in Limburg, 1881-1968 (KADOC-Studies, nr. 8, 1989); – E. Raskin, Gerard Romsée. Een ongewoon leven, een ongewone man, 1995.

WILLY MASSIN